

Posudek na diplomovou práci

Autorka práce: Bc. Klára Pavlíková

Název práce: Rusko-izraelské vztahy po rozpadu Sovětského svazu

Obor/Rok: Mezinárodní vztahy, 2023

Autorka posudku (oponentka práce): Mgr. Tereza Plíštilová

Kritéria	Definice	Max. bodů	Získané body
Hlavní kritéria			
	Výzkumná otázka, formulace problému	10	7
	Teoretický konceptuální rámec	30	24
	Metodologie, analýza argumentace	40	23
<i>Celkem</i>		80	54
Vedlejší kritéria			
	Zdroje	10	10
	Styl	5	5
	Formální kritéria	5	5
<i>Celkem</i>		20	20
CELKEM		100	74

Slovní hodnocení:

Hlavní kritéria:

Práce Kláry Pavlíkové se věnuje analýze Rusko-izraelským vztahům po rozpadu Sovětského svazu. Autorka nabízí velmi detailní a kvalitní popis vzájemných vztahů od počátku 90. let 20. století, což samo o sobě může být velmi přínosné a informativní. Zároveň však autorka dodává, že staví svou analýzu na dvou případových studiích (Sýrii a Íránu) skrze optiku neorealistickej teorie rovnováhy sil (*balance of power*), což však bohužel není reflektováno v názvu práce. Samotný název je tak poměrně vágní a indikuje, že se jedná spíše o deskriptivní práci.

Osobně oceňuji, že v úvodu teoretické části (kapitola 1) autorka uvádí hlavní rozdíly mezi neorealistickej teorií a klasickým realismem. Co mi však zásadně chybí je, proč by měla být právě neorealistickej teorie nejlepším možným východiskem pro vysvětlení Rusko-izraelských vztahů po rozpadu SSSR? Nemohli bychom např. lépe vysvětlit vzájemné vztahy skrze početné menšiny přítomné v obou státech za využití konstruktivistické teorie?

Dále bych chtěla vyzdvihnout, že autorka pracuje v této části s relevantní literaturou a zásadními neorealistickejmi autory (Mearsheimer, Waltz, Levy a další) a poměrně detailně vysvětluje koncept *balance of power* (podkapitola 1.4.).

Co však vidím jako zásadní problém je, že se autorka pouze opírá o definice jiných autorů. Např. autorka uvádí, že „Existuje několik způsobů, jak chápat rovnováhu sil napříč neorealistickej školou. Jak vyplývá z dosavadního textu, neorealistickej teorie definuje jako hlavní cíl států přežití a zajištění své bezpečnosti. Na to, jak tohoto cíle dosáhnout, ale existují dva odlišné přístupy. Mearsheimer je pojmenoval jako ofenzivní a defenzivní neorealismus.“ (s.15). Dále tak přechází k samotnému popisu ofenzivního a defenzivního neorealismu, ale neposkytuje žádnou reflexi, proč právě tyto koncepty jsou pro její práci důležité ani je v samotné práci neaplikuje.

Podobně je na tom i další koncept K. Waltze (*internal and external balancing*) v podkapitole 1.4.1. I v tomto případě je jedná spíše o deskripci. Na stranách 21-22 velmi omezeně uvádí, že „Kromě výše popsané tradiční formy se může vyvažování vyznačovat vytvářením diplomatických koalic, které omezují plány, moc a vliv protistrany skrze jednotnou pozici v mezinárodních institucích“. To jen velmi mírně naznačuje čtenáři, proč by následná analýza hlasování v OSN měla být relevantní. Autorka však k tomuto výroku nenabízí další argumenty ani neuvádí, že ve své práci na tomto konceptu staví.

Teoretická část tak spíše slouží jako dobrý přehled hlavních konceptů neorealismu, ale čtenáři není jasné, jaký z výše uvedených by měl být právě klíčovým pro autorčinu následnou analýzu. Jak jsem již naznačila výše, chybí mi tak zdůvodnění neorealistickej teorie a její vhodnosti, identifikace klíčového konceptu a samotná originalita výzkumu.

Vysvětluje neorealistická teorie něco nového v Rusko-izraelských vztazích? V čem je přínosná?

Co se týče metodologické části, autorka uvádí, že v práci využívá kvalitativních a kvantitativních metod (s. 28). Co vidím jako menší problém je, že metodologická část je součástí teoretické kapitoly (viz. můj komentář níže).

Substantivní problém metodologické části spatřuji v tom, že kvalitativní část se skládá pouze z deskripce vztahů mezi Ruskou federací a Izraelem. Autorka uvádí, že „Deskripce diplomatických vztahů Ruska a Izraele (zahraniční cesty, proklamace, vyhošťování či předvolávání diplomatů) vychází z oficiálních vládních materiálů, záznamů diplomatických jednání, prohlášení ruských a izraelských politiků a aktuálních zpráv zpravodajských agentur jako jsou Reuters ...“ (s. 28). Jedná se tedy o vyčerpávající a obdivuhodný seznam využitých zdrojů. Autorka však bohužel neuvádí, v jakém konkrétním časovém rámci ani jakým způsobem informace sbírala. Proč vybrala např. určitá média a ne jiná? Na základě, jaké logiky dané outlety vybírala? Bohužel zde nedochází ani k žádné aplikaci klíčových konceptů definovaných v teoretické části.

Z hlediska kvantitativní části, autorka využívá data o hlasování mezi lety 1992–2021 ve Valném shromáždění OSN a vychází z datasetu Organizace Spojených národů zpracovaného Erikem Voetenem. Autorka tento dataset pak vhodně doplnila i o data za rok 2022, která pak zpracovala v RStudiu a Excelu. Není mi však jasné, proč samotné výsledky analýzy nejsou přítomny v samotném textu práce, ale pouze tvoří jeho přílohu? Např. grafy znázorňující stejné/kontrační hlasování Izraele/Ruska/USA by si jistě zasloužily být diskutovány přímo v textu.

Má poslední zásadní připomínka se týká výzkumné otázky a následných hypotéz. Svou výzkumnou otázku: „Jak se geopolitické zájmy Ruska a Izraele na Blízkém východě odrážejí v jejich diplomatických vztazích?“ (s.4) staví autorka interpretativně, ale následující hypotézy staví kauzálně; např.: „H1: Diplomatické vztahy Ruska a Izraele jsou podmíněné jejich snaze o dosažení geopolitických zájmů na Blízkém východě.“ (s. 4). Pomocí takto navržených hypotéz tak není možné odpovědět na výzkumnou otázku. Navíc autorka dané hypotézy netestuje. Není tak jasné, jestli jsou hypotézy platné či vyvrácené.

Vedlejší kritéria:

Předkládaná diplomová práce je obecně v pořádku, co se týče formálních požadavků, autorka správně odkazuje v textu, citační norma je konzistentní a gramatické chyby naprosto minimální. Je patrné, že text prošel finální korekturou a je čtivý. Mé připomínky se tak týkají převážně struktury práce.

Jak je již patrné ze samotného obsahu práce, autorka nenásleduje základní kroky výzkumného designu. Svou výzkumnou otázku a příslušné hypotézy uvádí hned v úvodu práce (což je správně). Čtenáři však není jasné, na základě čeho (jaké literatury) jsou výzkumná otázka a

**FAKULTA
SOCIÁLNÍCH VĚD**
Univerzita Karlova

hypotézy konstruovány. Výzkumná otázka by měla obecně vycházet z příslušného přehledu literatury (literature review). Co tedy vidím jako zásadní problém je, že autorka se k výzkumné otázce ani hypotézám v přehledu literatury nevrací, ani s ní soustavně nepracuje napříč textem (viz mé předchozí komentáře).

Jako další zásadní problém struktury práce vidím, že metodologická část (podkapitola 1.5.) je součástí samotného teoretického rámce (kapitola 1). Metodologie práce by měla být dle mého názoru samostatnou kapitolou, nikoliv součástí teorie.

Můj třetí zásadní bod shledávám v tom, že autorka neidentifikuje v obsahu práce, ani v samotném textu, kdy přechází k samotné analýze. Čtenáři tak často splývá, co je autorčina samotná analýza, a i kdy jen deskriptivně popisuje stav diplomatických vztahů mezi Izraelem a Ruskou federací.

Vyjádření k plagiariismu:

Kontrola URKUND v pořádku. Celková podobnost 22 %, týká se však pouze obecné struktury práce a citací pod čarou.

Celkové hodnocení:

Předkládaná diplomová práce Kláry Pavlíkové poskytuje velmi detailní popis diplomatických vztahů mezi Izraelem a Ruskou federací od rozpadu SSSR. Autorka využívá velké množství relevantní literatury a její text je z formálního hlediska velmi zdařilý. Bohužel z hlediska výzkumného rámce obsahuje větší metodologické a teoreticko-konceptuální nedostatky.

Výsledná známka: C

Podpis: